

**UCHWAŁA NR XXXVIII.246.2017
RADY MIEJSKIEJ W CHOCIANOWIE**

z dnia 20 grudnia 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Chocianów na 2018 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 1875) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487, zm. z 2015 r. poz. 1893) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2017 r., poz. 783, zm. poz. 60.) uchwala się, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Chocianów na rok 2018, stanowiący załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Chocianów.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Chocianowie

Krzysztof Leszczyński

Załącznik do uchwały Nr XXXVIII.246.2017
Rady Miejskiej w Chocianowie
z dnia 20 grudnia 2017 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE CHOCIANÓW
NA ROK 2018**

Chocianów, 2017 r.

Trzeźwość i wolność od narkotyków to wartości wysoko cenione przez ludzi i postrzegane w kategoriach promocji zdrowia, bezpieczeństwa społecznego i dobrobytu, to także najważniejszy obok kapitału i kwalifikacji ludzki zasób społeczny, warunkujący twórczy rozwój osobisty oraz gospodarczy kraju.

WSTĘP

Prowadzenie działalności związanej z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych zgodnie z art. 4¹ ust.1 ustawy z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.) należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadaniem własnym gminy jest również podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania narkomanii. Stanowi o tym art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r., poz. 783 ze zm.).

W Gminie Chocianów od lat prowadzone są równoległe działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Tym samym zaplanowane do realizacji w roku 2018 zadania, oszacowane na podstawie wielkości Gminy, rodzajów i skali występujących problemów, możliwości lokalowych oraz zasobów kadrowych zostały określone w niniejszym Programie obejmującym zarówno problematykę alkoholową jak i narkomanii. Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych ryzykownych zachowań przez dzieci i młodzież. Cel główny będzie natomiast realizowany w obszarach: profilaktyki oraz terapii i rehabilitacji społecznej. Jednocześnie Program na 2018 rok stanowi kontynuację programów przyjmowanych do realizacji w latach poprzednich i zawiera wytyczne do podejmowania szeroko zakrojonych działań i przedsięwzięć w zakresie profilaktyki i rozwiązywania ww. problemów alkoholowych oraz niwelowania zjawiska narkomanii określonych m.in. w Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2018 roku opracowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zaplanowane do realizacji działania powinny:

- promować trzeźwość i wolność od narkotyków,
- ograniczać rozmiary problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Gminy Chocianów,
- upowszechniać profilaktyczną działalność informacyjną, edukacyjną i terapeutyczną, w szczególności wśród dzieci i młodzieży,
- wspierać placówki oświatowe w diagnozowaniu problemu używania narkotyków i realizacji adekwatnych do potrzeb programów profilaktycznych,
- zwiększać dostępność pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- zmierzać w kierunku skutecznej pomocy rodzinom, w tym podnoszenia poziomu wiedzy na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych, rozpoznawania zagrożenia i możliwości zapobiegania zjawisku,
- wspomagać rodziców, placówki oświatowe w procesach wychowawczych dzieci i młodzieży m.in. poprzez realizację programów profilaktycznych,

- zmierzać do minimalizowania zjawiska przemocy,
- stwarzać warunki do aktywnego spędzania wolnego czasu,
- pogłębiać współpracę z placówkami, instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami podejmującymi działania profilaktyczne,
- zmierzać w kierunku minimalizowania zjawiska sięgania przez dzieci i młodzież po narkotyki, w tym w szczególności po coraz popularniejsze tzw. narkotyki miękkie i dopalacze,
- nieść pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków i innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapii, zwalnianych z zakładów karnych, osobom podlegającym wykluczeniu społecznemu i znajdującym się w sytuacji ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Realizatorem Programu w 2018 roku będzie Urząd Miasta i Gminy w Chocianowie poprzez pracownika pełniącego rolę koordynatora ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, ściśle współpracującego w tym zakresie z Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chocianowie.

Program wychodząc naprzeciw nowoczesnemu podejściu do problematyki alkoholowej i narkomanii, wykorzystując sprzyjające współcześnie warunki do podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w swoich założeniach:

- wykorzystuje fakt decentralizacji działań, uwzględniającej rosnącą odpowiedzialność społeczności lokalnej i jej liderów za kształtowanie polityki wobec problemu nadużywania alkoholu oraz zażywania narkotyków,
- rezygnuje z terminu walki z alkoholizmem na rzecz terminologii rozwiązywanie problemów alkoholowych, traktując uzależnienie jako chorobę,
- uwzględnia fakt, że źródłem problemów staje się każde nadużywanie alkoholu i stosowanie innych środków odurzających,
- docenia wagę działań profilaktycznych, służących rozwiązywaniu aktualnych i przyszłych problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii.

Ponieważ alkohol zajmuje trwałe miejsce w życiu człowieka, towarzysząc mu w różnych okolicznościach i służąc do określonych celów, problemy związane z jego nadużywaniem występować będą zawsze w każdej społeczności. Dodatkowym, coraz powszechniejszym zjawiskiem staje się używanie, w szczególności przez dzieci i młodzież innych środków odurzających, w tym tzw. narkotyków miękkich i dopalaczy. Panujące powszechnie przekonanie, że środki te nie doprowadzają do uzależnienia skutkuje coraz większą rzeszą chętnych do eksperymentowania z nimi. Wyeliminowanie owych problemów jest wręcz niemożliwe, zważywszy choćby na powszechną dostępność alkoholu, jego promocję z racji określonych zysków, specyfikę choroby alkoholowej lub uzależnienia od środków zmieniających świadomość. W związku z powyższym Program zakłada zmniejszenie problemów związanych z korzystaniem z ww. substancji.

Nie mogąc skutecznie powstrzymać negatywnych zjawisk towarzyszących przemianom naszej rzeczywistości i wyeliminować całkowicie ryzyka związanego z zagrożeniem zdrowia w zakresie alkoholizmu i narkomanii Program podkreśla rolę właściwych działań informacyjno-edukacyjno-profilaktycznych oraz terapeutycznych. Mają one sprzyjać

tworzeniu warunków, w których dobrowolny, własny i świadomy wybór człowieka zmniejszy skalę zagrożenia tymi niepożądanymi zjawiskami. Konieczne jest zatem aktywne współdziałanie wszystkich placówek, instytucji, stowarzyszeń, organizacji i lokalnych liderów, jak również uczniów i ich rodziców. W nowej rzeczywistości społecznej, połączonej z generalnym przeobrażeniem stylu myślenia, rodzi się potrzeba tworzenia nowych, skutecznych motywacji osobowych, popartych odpowiednimi propozycjami kulturalnymi, oświatowymi, wychowawczymi, sportowymi jak również medycznymi, psychologicznymi i terapeutycznymi.

Działalność związana z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii musi być obliczana na wiele lat, zwłaszcza w stale zmieniającej się rzeczywistości społecznej, aby mogła przynieść trwałe efekty.

ROZDZIAŁ I GŁÓWNE ZAŁOŻENIA I PODSTAWOWE CELE PROGRAMU

Dokumentem tworzącym podstawę do szeroko zakrojonych działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowywany przez Państwową Agencję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wytycza on główne zadania dla administracji państwowej, a także formułuje podstawowe cele stanowiące ramy działania w tym zakresie m.in. samorządów gminnych. W zakresie narkomanii dokumentem tworzącym podstawę do działań na rzecz przeciwdziałania narkomanii jest Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Główne założenia Programu opracowano w oparciu o diagnozy najważniejszych problemów w zakresie alkoholizmu i narkomanii występujących w kraju, z którymi również boryka się społeczeństwo Gminy Chocianów. Dotyczą one w szczególności:

- 1) szkód występujących u osób używających i nadużywających alkoholu i narkotyków (samozniszczenie, uszkodzenie zdrowia, nadumieralność, zaburzenia rozwoju psychofizycznego, szczególnie wśród dzieci i młodzieży),
- 2) szkód występujących u członków rodzin alkoholowych i borykających się z narkomanią (schorzenia psychosomatyczne i zaburzenia emocjonalne spowodowane chronicznym stresem, demoralizacja, ubóstwo, obniżenie szans na rynku pracy, zaburzenia prawidłowego rozwoju osobowego i edukacyjnego),
- 3) alkoholowej dezorganizacji środowiska pracy (absencja, wypadki, obniżenie wydajności, a także wzrost alkoholowej populacji bezrobotnych),
- 4) naruszania prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe i używające narkotyki,
- 5) naruszania prawa związanego z obrotem alkoholem i nielegalnym handlem narkotykami,
- 6) niekorzystnych zmian w strukturze spożywania napojów alkoholowych i używania narkotyków (wzrost spożycia alkoholu przez kobiety i młodzież, wzrostu koncentracji spożycia, wzrost liczby dzieci i młodzieży sięgającej po narkotyki).

Doświadczenia nabywane w trakcie realizacji konkretnych zadań i przedsięwzięć nakreślanych w Programach, przyjmowanych do realizacji w minionych latach, wspólnie przeprowadzane diagnozy najważniejszych problemów alkoholowych, diagnozy lokalnych

potrzeb społecznych w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, pozwalają wytyczać podstawowe cele, do których należą:

1. Zmniejszanie ilości alkoholu spożywanego przez dzieci i młodzież na terenie Gminy Chocianów

Metody:

- 1) ograniczanie możliwości zakupu i spożywania alkoholu przez nieletnich poprzez:
  - prowadzenie instruktaży i szkoleń dla kierowników i pracowników punktów sprzedaży alkoholu,
  - kampanię edukacyjną promującą trzeźwy styl życia młodzieży oraz motywację społeczności dorosłych do interweniowania w sklepach w przypadku stwierdzenia naruszania zasad zakazu sprzedaży alkoholu,
  - działania kontrolne w zakresie przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi,
  - cofanie zezwoleń na handel napojami alkoholowymi w przypadku stwierdzenia naruszeń zasad obrotu napojami alkoholowymi.

2. Zmniejszanie liczby przypadków sięgania przez dzieci i młodzież po środki zmieniające świadomość, w tym narkotyki i dopalacze

Metody:

- 1) ograniczanie możliwości rozpowszechniania środków odurzających poprzez:
  - prowadzenie instruktaży i szkoleń dla pracowników placówek oświatowych oraz rodziców,
  - rozpowszechnianie literatury fachowej,
  - prowadzenie kampanii edukacyjnych,
- 2) zdecydowane interwencje w przypadkach sygnałów dotyczących tzw. „dilerki”:
  - wspieranie działalności Chocianowskiego Centrum Profilaktyki,
  - wdrażanie programów informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych,
  - współpraca z instytucjami, organizacjami społeczno-politycznymi i kościołami różnych wyznań w zakresie edukacji społecznej,
  - realizacja programu aktywizacji społecznej młodzieży poprzez bezpośredni jej udział w przygotowaniach i przeprowadzeniu tematycznych imprez integracyjno-środowiskowych.

3. Zmniejszanie ilości nowych przypadków uzależnień

Metody:

- 1) uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie się procesu uzależnienia,
- 2) kształtowanie umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorców picia,
- 3) zwiększanie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania, wynikających z nadmiernego picia i używania narkotyków,
- 4) współpraca z innymi podmiotami w zakresie wczesnego rozpoznawania i szybkiego reagowania,
- 5) edukacja i szkolenia dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą,

- 6) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień w Chocianowskim Centrum Profilaktyki,
- 7) promowanie działalności grup samopomocowych.

4. Zmniejszanie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych

Metody:

- 1) zwiększanie dostępności oddziaływań terapeutycznych,
- 2) wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy,
- 3) zwiększanie skuteczności działań interwencyjno-motywacyjnych,
- 4) realizacja zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych, w tym dla osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków.

5. Zmniejszanie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych używaniem i nadużywaniem alkoholu oraz innych środków odurzających

Metody:

- 1) edukacja społeczna na temat sytuacji i czynników ryzyka oraz sposobów zapobiegania zagrożeniom alkoholowym i narkotykowym,
- 2) prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień w Chocianowskim Centrum Profilaktyki,
- 3) współpraca z placówkami medycznymi – realizacja programu badań profilaktycznych pod kątem uszkodzeń zdrowia spowodowanych używaniem i nadużywaniem alkoholu,
- 4) współpraca z placówkami oświatowymi.

6. Zmniejszanie ilości i dolegliwości zaburzeń życia

Metody:

- 1) zwiększanie skuteczności interwencji wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny,
- 2) zwiększanie skuteczności i dostępności zorganizowanych form pomocy psychospołecznej dla członków rodzin alkoholowych i uwikłanych w problem narkomanii,
- 3) wspieranie stowarzyszeń samoobrony i środowiskowych grup społecznej obrony przed przemocą,
- 4) współpraca z ośrodkami interwencji kryzysowej,
- 5) stała współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- 6) działalność telefonu pierwszego kontaktu.

7. Zmniejszanie ilości wypadków i strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w miejscu pracy

Metody:

- 1) edukacja pracowników nadzoru w zakresie wczesnego rozpoznawania uzależnienia i szybkiej interwencji,

- 2) ułatwianie pracownikom kontaktu z profesjonalnymi placówkami odwykowymi,
- 3) kampanie edukacyjne w miejscu pracy i prasie lokalnej.

8. Zmniejszanie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego oraz zmniejszenie przypadków przestępczości związanej z narkotykami

Metody:

- 1) stała współpraca z Policją;
- 2) prowadzenie działań terapeutycznych wobec sprawców przestępstw i wykroczeń związanych z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków.

9. Zmniejszanie rozmiaru naruszeń prawa na rynku alkoholowym

Metody:

- 1) rozszerzenie zakresu kontroli obrotu napojami alkoholowymi,
- 2) rozszerzenie zakresu interwencji wobec łamania przepisów ustawy.

10. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii

Metody:

- 1) wdrażanie do życia społecznego postaw prowadzących do racjonalnej kontroli nad obecnością alkoholu i narkotyków w życiu codziennym,
- 2) budowanie akceptacji społecznej dla koniecznych decyzji ograniczających dostępność do narkotyków i zmniejszających swobodę konsumpcji alkoholu,
- 3) edukacja,
- 4) rozpowszechnianie działalności grup samopomocowych,
- 5) realizacja programu aktywizacji społecznej młodzieży,
- 6) podnoszenie poziomu wiedzy społecznej na temat problemów związanych z używaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych.

11. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji Programu.

Metody:

- 1) działalność Chocianowskiego Centrum Profilaktyki (zajęcia socjoterapeutyczne, punkt konsultacyjny, środowiskowe grupy wsparcia),
- 2) wykorzystywanie zasobów merytorycznych i organizacyjnych,
- 3) wspieranie podmiotów zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 4) pozyskiwanie do współpracy osób posiadających specjalistyczne kwalifikacje mogących realizować zadania z zakresu profilaktyki,
- 5) współpraca z pedagogami szkolnymi i nauczycielami,
- 6) tworzenie warunków umożliwiających działalność grup samopomocowych,
- 7) pogłębianie wiedzy na temat psychospołecznych uwarunkowań narkomanii oraz skutecznych strategii profilaktycznych,
- 8) zwiększanie liczby kompetentnych realizatorów działań profilaktycznych,

- 9) zwiększanie liczby i zróżnicowanie dostępnych programów profilaktycznych uwzględniających problematykę zapobiegania narkomanii.

ROZDZIAŁ II NAJWAŻNIEJSZE KIERUNKI I SPOSOBY DZIAŁANIA

Najważniejsze kierunki i sposoby działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, odzwierciedlone następnie w szczegółowym harmonogramie realizacji zadań, dotyczą w szczególności realizacji następujących zadań i przedsięwzięć:

1. Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz inne działania na rzecz tych osób:
  - a) propagowanie nauki wczesnego rozpoznawania symptomów wskazujących na proces uzależnienia oraz kształcenie umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorców picia oraz używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych,
  - b) dostarczanie osobom uzależnionym podstawowych informacji dotyczących choroby alkoholowej i uzależnienia od narkotyków (jej specyfiki, objawów, przebiegu, groźnych skutków), poprzez:
    - wskazywanie możliwości podjęcia leczenia uzależnienia ze wskazaniem powszechnie stosowanych form oraz najbliższych, powszechnie dostępnych placówek lecznictwa odwykowego, grup samopomocowych i poradni odwykowych,
    - kształtowanie umiejętności radzenia sobie z nawrotami choroby alkoholowej i funkcjonowania w abstynencji,
  - c) wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy (prowadzenie zajęć terapeutycznych dla grup samopomocowych i grup wzajemnego wsparcia, w tym ofiar przemocy domowej, specjalistycznych programów profilaktycznych wśród członków grup samopomocowych, organizowanie obozów terapeutycznych),
  - d) kierowanie osób zgłaszanych do obowiązkowego leczenia odwykowego na spotkania terapeutyczne lokalnych grup samopomocowych,
  - e) umożliwienie korzystania z usług psychologa, terapeuty, prawnika, itp.,
  - f) prowadzenie profesjonalnego punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób współuzależnionych,
  - g) próba utworzenia grupy samopomocowej AA na terenie wiejskim,
  - h) stałe diagnozowanie środowiska w zakresie problematyki alkoholowej i narkomanii.

2. Udzielanie pomocy członkom rodzin, w których występują uzależnienia od alkoholu i narkotyków pomocy psychospołecznej i prawnej:
  - a) wspieranie i promowanie samopomocowych grup wsparcia, w szczególności kobiet i dzieci – ofiar przemocy domowej,
  - b) wspieranie i organizowanie programów terapeutycznych, obejmujących naukę radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, postępowania wobec sprawców przemocy oraz programów dla dzieci i młodzieży z grup tzw. „wysokiego ryzyka”,
  - c) dostarczanie członkom rodzin informacji dotyczących problematyki współuzależnienia, możliwości podjęcia leczenia, pomocy psychospołecznej i prawnej w przypadku doświadczania przemocy,

- d) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób współuzależnionych oraz ofiar przemocy domowej,
  - e) organizowanie lokalnych kampanii edukacyjnych, oraz innych form działania, np. treningów interpersonalnych, asertywności, komunikacji małżeńskiej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:
- a) wdrażanie programów informacyjnych, edukacyjnych, socjoterapeutycznych i terapeutycznych wśród całej populacji dzieci i młodzieży uczącej się,
  - b) wdrażanie na bazie placówek oświatowych specjalnych programów uwzględniających w swojej konstrukcji prowadzenie pozalekcyjnych zajęć promujących zdrowy styl życia, zwiększanie aktywności fizycznej, ukazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
  - c) podejmowania działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
  - d) wspieranie inicjatyw dzieci i młodzieży oraz organizacji pozarządowych dotyczących stwarzania alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
  - e) tworzenie warunków sprzyjających powstrzymaniu się od spożywania alkoholu i sięgania po inne środki odurzające (różne formy wypoczynku i spędzania czasu wolnego),
  - f) współpraca z instytucjami, placówkami i kościołami różnych wyznań oraz osobami fizycznymi w zakresie wdrażania innych wartościowych technologii profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców,
  - g) prowadzenie kampanii edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży ograniczających spożycie alkoholu i używanie innych substancji odurzających przez nieletnich,
  - h) wprowadzanie programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w powstrzymaniu się od stosowania środków zmieniających świadomość i utrzymywania abstynencji,
  - i) wspieranie i organizowanie programów i akcji środowiskowych: happeningów, imprez rekreacyjno-sportowych, spektakli teatralnych, koncertów muzycznych – jako aktywnych form profilaktyki adresowanej do wszystkich grup wiekowych, w tym do osób działających w subkulturach.
4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń, grup samopomocowych i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii:
- a) wspieranie inicjatyw mających na celu budowanie zaplecza profilaktycznego i terapeutycznego w Gminie (dofinansowywanie szkoleń),
  - b) wspieranie działalności placówek leczenia odwykowego, z których usług korzystają mieszkańcy Gminy Chocianów,
  - c) współpraca z placówkami leczenia odwykowego i poradniami odwykowymi,
  - d) współpraca ze Stowarzyszeniem Rodzin Katolickich, Caritas, Parafią Rzymsko-Katolicką, Oratorium Młodzieżowym, kościołami różnych wyznań, placówkami oświatowymi, radami sołectkimi, placówkami kulturalno-oświatowymi, placówkami służby zdrowia

i innymi placówkami, organizacjami i stowarzyszeniami, pragnącymi działać na rzecz profilaktyki,

- e) stała współpraca z grupą samopomocową AA „Jaskółka” w Chocianowie oraz innymi grupami samopomocowymi i grupami wsparcia,
  - f) czuwanie nad prawidłowym funkcjonowaniem Chocianowskiego Centrum Profilaktyki i profesjonalnych punktów konsultacyjnych ,
  - g) zlecenie realizacji zadań wynikających z Programu organizacjom pozarządowym i osobom fizycznym w formie:
    - zleceń przedmiotowych,
    - konkursów ofert programowych,
    - dotacji podmiotowych,
  - h) inicjowanie powstawania nowych grup samopomocowych i grup wsparcia oraz stała z nimi współpraca.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego i inne działania w tym zakresie:
- a) przestrzeganie zasad prawidłowego wypełniania wniosków o wydanie zezwolenia,
  - b) przestrzeganie zasad wydawania zezwoleń na sprzedaż alkoholu,
  - c) przeprowadzanie działań kontrolnych w zakresie przestrzegania przez podmioty gospodarcze zasad i warunków korzystania z zezwolenia,
  - d) dostarczanie kompletu przepisów prawnych dotyczących zasad związanych z obrotem napojami alkoholowymi w momencie wydawania zezwolenia,
  - e) informowanie podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych o konieczności gromadzenia wyodrębnionych informacji na temat wartości obrotu napojami alkoholowymi w danym roku kalendarzowym,
  - f) zobowiązanie właścicieli podmiotów gospodarczych do umieszczania tabliczek informacyjnych o zakazie spożywania alkoholu w sklepach i ich okolicach, zakazie sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, pod zastaw i na kredyt oraz wywieszek dotyczących numeru zezwolenia oraz warunków określonych w zezwoleniu,
  - g) informowanie społeczeństwa o istniejących regulacjach prawnych w zakresie obrotu napojami alkoholowymi,
  - h) monitorowanie interwencji Policji oraz służb porządkowych wobec nielegalnego handlu napojami alkoholowymi i łamania przepisów ustawy,
  - i) propagowanie sprzedaży napojów alkoholowych o niskiej zawartości alkoholu oraz innych bezalkoholowych odpowiedników,
  - j) zobowiązanie podmiotów gospodarczych do stałej współpracy z właściwymi służbami, w celu zachowania porządku w miejscach sprzedaży i najbliższych okolicach,
  - k) prowadzenie zgodnej z Programem polityki dotyczącej liczby punktów sprzedaży alkoholu oraz wydawania zezwoleń.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego oraz inne działania, w tym pomoc społeczna osobom uzależnionym od narkotyków i członkom ich rodzin, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym:
- a) prowadzenie działań związanych z integracją społeczną,

- b) stała współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej - w zakresie diagnozowania problematyki i udzielania pomocy materialnej,
- c) stwarzanie warunków ułatwiających uzyskanie zatrudnienia czy lokalu mieszkalnego - nawiązanie stałego kontaktu z przedstawicielami firm, właściwymi urzędami i placówkami.

ROZDZIAŁ III KONTROLA REALIZACJI I FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja zadań nakreślonych w Programie będzie oceniana na podstawie:

- 1) analizy efektów realizowanych zadań,
- 2) oceny wykonywanych zadań ujętych w „Szczegółowym harmonogramie” na dany rok kalendarzowy.

Środki finansowe na realizację Programu zabezpieczane są w budżecie Gminy Chocianów w dziale 851 „Ochrona Zdrowia” rozdziale 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” oraz rozdziale 85153 „Przeciwdziałanie narkomanii”.

Finansowanie Programu odbywa się w ramach:

- środków własnych gminy,
- dodatkowych środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych corocznie przez wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Chocianów .

Zadania realizowane w ramach Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych Pełnomocnika Wojewody ds. Uzależnień oraz środków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także zapisów, darowizn i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

ROZDZIAŁ IV ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKO-GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W CHOCIANOWIE

- 1. Za udział w posiedzeniu członkom Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 12% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego od dnia 01.01.2018 r.
- 2. Przewodniczącemu Komisji za prowadzenie posiedzenia przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 14% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego od dnia 01.01.2018 r.
- 3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 i 2 wypłacane będzie na podstawie podpisanej listy obecności stwierdzającej udział w posiedzeniu.

ROZDZIAŁ V
SZCZEGÓŁOWY HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ WRAZ Z PRELIMINARZEM KOSZTÓW NA 2018 ROK

L.p.	Nazwa nadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
1	2	3	4	5
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz inne działania na rzecz tych osób	1. Propagowanie nauki wczesnego rozpoznawania uzależnienia	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator przeszkolone osoby	Cały 2018 rok
2. Prowadzenie punktu informacyjnego		Koordynator	Cały 2018 rok	
3. Współpraca z lokalnymi grupami samopomocowymi w zakresie wspólnego udzielania pomocy osobom uzależnionym od alkoholu (grupa AA „Jaskółka”)		Miejsko - Gminna Komisja Koordynator członkowie grup samopomocowych	Cały 2018 rok	
4. Zwiększanie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych: – współdziałanie w finansowaniu działań terapeutycznych, – dofinansowywanie programów i działań terapeutycznych, – działania wobec osób uzależnionych (wywiady środowiskowe, badania przez biegłych, kierowanie wniosków do sądu)		Miejsko - Gminna Komisja Koordynator Burmistrz Miasta i Gminy realizatorzy programów przedstawiciele placówek lecznictwa odwykowego	W zależności od potrzeb i możliwości w 2018 roku	
5. Prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków		Miejsko - Gminna Komisja Burmistrz Miasta i Gminy realizator zadania	Cały 2018 rok	
6. Organizowanie szkoleń osób tzw. „pierwszego kontaktu”		Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	Według potrzeb w trakcie 2018 roku	
7. Podnoszenie kwalifikacji członków Miejsko – Gminnej Komisji oraz koordynatora poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, i warsztatach		Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	Według potrzeb w trakcie 2018 roku	
8. Aktualizowanie diagnoz problemów alkoholowych w środowisku lokalnym		Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	Według potrzeb w 2018 roku	

		9. Dofinansowanie szkoleń dla osób pracujących w punktach konsultacyjnych w zakresie pracy z osobami uzależnionymi od alkoholu	Burmistrz Miasta i Gminy Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	Według potrzeb w 2018rok
		10. Zakup pomocy dydaktycznych i materiałów informacyjno-źródłowych na potrzeby punktów konsultacyjnych i świetlicy socjoterapeutycznej	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	Według potrzeb w 2018 roku
		11. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (publikacje, broszury, miesięczniki) na potrzeby wszystkich placówek współpracujących z Miejsko – Gminną Komisją	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	Według potrzeb w 2018 roku
2.	Udzielanie pomocy członkom rodzin, w których występują uzależnienia od alkoholu i narkotyków pomocy psychospołecznej i prawnej	1. Promowanie i wspieranie grup samopomocowych i grup wsparcia	Miejsko - Gminna Komisja liderzy Grup	Cały 2018 rok
		2. Prowadzenie działalności punktu informacyjnego dla osób współuzależnionych, ofiar przemocy i członków rodzin z problemem uzależnień	Koordynator Miejsko - Gminna Komisja	Cały 2018 rok
		3. Zwiększanie dostępności oddziaływań terapeutycznych dla osób współuzależnionych, członków rodzin z problemem narkomanii i ofiar przemocy oraz dzieci i młodzieży – grupy „podwyższonego ryzyka”	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator realizatorzy programów	Według potrzeb w 2018 roku
		4. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób współuzależnionych i członków ich rodzin	Burmistrz Miasta i Gminy Miejsko - Gminna Komisja Realizator zadania	Cały 2018 rok
		5. Współpraca z placówkami i osobami fizycznymi działającymi na rzecz osób z rodzin z problemem alkoholowym i problemem narkomanii oraz z Zespołem Interdyscyplinarnym na rzecz ofiar przemocy	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator realizatorzy programów	Według potrzeb w 2018 roku
		6. Organizowanie szkoleń osób tzw. „pierwszego kontaktu” w zakresie przeciwdziałania przemocy	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	Według potrzeb w 2018 roku
		7. Organizowanie kampanii edukacyjnych na rzecz niwelowania zjawiska przemocy i narkomanii	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator liderzy Kierownicy placówek kulturalno-oświatowych redaktorzy publikacji	Cały 2018 rok

		8. Współpraca z instytucjami, placówkami, stowarzyszeniami i kościołami różnych wyznań w zakresie niesienia pomocy członkom rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii i doświadczających przemocy	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator Przedstawiciele placówek	Cały 2018 rok
		9. Organizowanie szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomagania ofiarom przemocy	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	Według potrzeb i możliwości w 2018 roku
		10. Zakup materiałów źródłowych na potrzeby realizacji ww. zadań	Koordynator	Według potrzeb w 2018 roku
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży	1. Wdrażanie programów informacyjnych, edukacyjnych, profilaktycznych, terapeutycznych oraz programów uwzględniających pozalekcyjne zajęcia sportowe	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator Burmistrz Miasta i Gminy Dyrektorzy szkół pedagodzy wychowawcy szkolni realizatorzy programów	Przez cały 2018 rok
		2. Wspieranie działań dzieci i młodzieży promujących trzeźwość i wolność od narkotyków szczególnie w środowiskach podwyższonego ryzyka	Miejsko - Gminna Komisja liderzy lokalni	Według potrzeb w 2018 roku
		3. Wspieranie działań promujących zdrowy styl życia oraz form spędzania czasu wolnego zarówno wśród dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator organizatorzy inicjatorzy przedsięwzięć	Według potrzeb w 2018 roku
		4. Organizowanie i dofinansowywanie różnych form wypoczynku dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii, dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo	Miejsko - Gminna Komisja Burmistrz Miasta i Gminy Koordynator pozyskani realizatorzy wypoczynku, placówki świadczące usługi w tym zakresie realizatorzy programów profilaktycznych	Według potrzeb w 2018 roku

		5. Stała współpraca z instytucjami, placówkami, stowarzyszeniami i kościołami różnych wyznań w zakresie podejmowania działań profilaktycznych na rzecz dzieci i młodzieży	Miejsko - Gminna Komisja Burmistrz Miasta i Gminy Koordynator przedstawiciele instytucji	Według potrzeb w 2018 roku
		6. Prowadzenie kampanii edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży oraz rodziców	M-G Komisja Koordynator kierownicy placówek wychowawcy Rodzice	Cały 2018 rok
		7. Prowadzenie działalności Chocianowskiego Centrum Profilaktyki, w tym w szczególności świetlicy socjoterapeutycznej (utrzymanie , wyposażanie lokalu, zajęcia, w tym zajęcia realizowane w placówkach oświatowych i innych placówkach)	Burmistrz Miasta i Gminy MG Komisja Koordynator realizatorzy zajęć zatrudnione osoby	Cały 2018 rok
		8. Wspieranie i organizowanie programów i akcji środowiskowych (happeningi, spektakle, koncerty i inne)	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator realizatorzy konkursów	W zależności od inicjatyw i potrzeb w 2018 roku
		9. Organizowanie konkursów dla dzieci i młodzieży z zakresu zapobiegania patologiom i szeroko rozumianej profilaktyki	CHOK Placówki oświatowe	Cały 2018 rok
		10. Zakup materiałów źródłowych i pomocy dydaktycznych na realizację ww. zadań	Koordynator	Według potrzeb w 2018 roku
		11. Dofinansowywanie szkoleń i różnych kursów dla określonych grup zawodowych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator realizatorzy szkoleń	Według potrzeb w 2018 roku
		12. Dofinansowanie programów terapeutycznych dla rodziców w zakresie rozwijania umiejętności interpersonalnych oraz rozmawiania z dziećmi na tematy związane ze środkami zmieniającymi świadomość	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator realizatorzy programów	Według potrzeb w 2018 roku
4.	Wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń, grup	1. Wspieranie, promowanie i dofinansowywanie inicjatyw oddolnych mieszkańców Gminy, w tym w szczególności społeczności wiejskich służących stwarzaniu warunków do alternatywnego spędzania czasu wolnego	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator inicjatorzy przedsięwzięć	Według potrzeb 2018 rok

	samopomocowych i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii	2. Wsparcie lokalowe, materialne i edukacyjne istniejących grup samopomocowych	Miejsko - Gminna Komisja Burmistrz Miasta i Gminy Koordynator członkowie grup	Cały 2018 rok
		3. Wspomaganie inicjatyw budujących zaplecze terapeutyczne w Gminie – pozyskiwanie i kształcenie osób działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i szeroko rozumianej profilaktyki	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator zainteresowane osoby	Według potrzeb w 2018 roku
		4. Wspieranie placówek odwykowych, z których korzystają mieszkańcy Gminy (programy terapeutyczne)	Burmistrz Miasta i Gminy Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	Według potrzeb i możliwości w 2018 roku
		5. Stała współpraca z instytucjami, placówkami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi realizującymi zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator zainteresowane osoby	Cały 2018 rok
		6. Zlecenie realizacji zadań wynikających z Programu w formie: <ul style="list-style-type: none"> – zleceń przedmiotowych, – konkursu ofert programowych, – dotacji podmiotowych 	Burmistrz Miasta i Gminy Miejsko - Gminna Komisja	Według potrzeb i możliwości w 2018 roku
		7. Działania zmierzające w kierunku dofinansowywania akcji letnich dla dzieci (noszących przesłanki akcji o charakterze profilaktycznym) z rodzin z problemem alkoholowym, niewydolnych wychowawczo i dysfunkcyjnych	Koordynator Miejsko - Gminna Komisja inicjatorzy	Według potrzeb przez cały 2018 rok
		5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego i inne działania w tym zakresie	1. Prowadzenie lokalnej polityki zmierzającej do ograniczania dostępności alkoholu
2. Inicjowanie działań kontrolnych wobec podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych	Miejsko - Gminna Komisja zespół kontrolny			Cały 2018 rok
3. Instruktaż podmiotów gospodarczych oraz ich pracowników w zakresie obowiązujących zasad obrotu napojami alkoholowymi	Miejsko - Gminna Komisja zespół kontrolny pracownik Urzędu Miasta i Gminy w ramach wypełnianych obowiązków służbowych			Cały 2018 rok Przy wydawaniu zezwoleń Podczas działań kontrolnych

		4. Informowanie ogółu społeczeństwa o istniejących uregulowaniach prawnych w zakresie obrotu napojami alkoholowymi	Miejsko - Gminna Komisja lokalne media	Cały 2018 rok
		5. Inicjowanie i wprowadzanie współpracy podmiotów gospodarczych z właściwymi służbami porządkowymi w celu zachowywania porządku w miejscach sprzedaży alkoholu	Miejsko - Gminna Komisja właściciele sklepów Policja	Cały 2018 rok
6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego oraz inne działania, w tym pomoc społeczna osobom uzależnionym od narkotyków i członkom ich rodzin, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym	1. Umożliwianie osobom uzależnionym stałego kontaktu z punktem konsultacyjnym ds. uzależnień oraz poradnią rodzinną	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator realizator zadania	Cały 2018 rok
		2. Umożliwianie osobom uzależnionym stałego kontaktu z samopomocowymi grupami trzeźwościowymi oraz stowarzyszeniami trzeźwościowymi	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator realizator zadania	Cały 2018rok
		3. Umożliwianie uczestnictwa w programach terapeutycznych dotyczących np. utrzymywania abstynencji czy nawrotów w chorobie alkoholowej i narkomanii	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	Cały 2018 rok
		4. Ułatwianie kontaktu z profesjonalistami w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator Realizator zadania	Cały 2018 rok
		5. Działania na rzecz młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	Cały 2018 rok
		6. Stała współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej - w zakresie diagnozowania problematyki uzależnień i innych patologicznych zachowań	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	Cały 2018 rok
		7. Stwarzanie warunków ułatwiających uzyskanie zatrudnienia czy lokalu mieszkalnego - nawiązanie stałego kontaktu z przedstawicielami firm i właściwymi urzędami i placówkami	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator Przedstawiciele placówek	Cały 2018 rok

7.	Działalność Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Koordynatora	1. Organizacja pracy Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: <ul style="list-style-type: none"> – posiedzenia MG Komisji, – posiedzenia i spotkania zespołów stałych MG Komisji realizujących konkretne zadania, – spotkania zespołów pomocniczych, – działania kontrolne punktów sprzedaży, – działania wstępne dotyczące kierowania na leczenie odwykowe (rozmowy interwencyjno-motywacyjne), – podnoszenie kwalifikacji członków Miejsko – Gminnej Komisji oraz koordynatora poprzez udział w konferencjach, szkoleniach i warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu, których rozliczanie będzie następowało na zasadach jak dla pracowników Urzędu Miasta i Gminy Chocianów określonych w Zarządzeniu Burmistrza Miasta i Gminy Chocianów 	Miejsko - Gminna Komisja Przewodniczący Komisji Prezydium Komisji Sekretarz Komisji Koordynator	Cały 2018 rok Zgodnie z „Zasadami organizacji i funkcjonowania” oraz według potrzeb
		2. Inicjowanie, nadzorowanie i opiniowanie realizacji zadań nakreślonych w Programie – ścisła współpraca z Koordynatorem	Miejsko - Gminna Komisja Przewodniczący Komisji	Cały 2018 rok
		3. Opracowanie projektu Programu na 2019 rok wraz z harmonogramem realizacji zadań i preliminarzem kosztów	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	IV kwartał 2018 roku
		4. Diagnozowanie problemów alkoholowych w Gminie umożliwiające podejmowanie konkretnych działań naprawczych i profilaktycznych.	Miejsko - Gminna Komisja Koordynator	Cały 2018 rok

PRELIMINARZ KOSZTÓW – ZESTAWIENIE OGÓLNE

L. p.	Nazwa zadania	Planowany koszt realizacji*
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i inne działania na rzecz tych osób oraz dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.	30.000 zł, w tym 2.000 zł na przeciwdziałanie narkomanii

2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą i inne działania na rzecz tych osób oraz pomocy rodzinom, w których występuje problem narkomanii.	30.000 zł, w tym 2.000 zł na przeciwdziałanie narkomanii
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych oraz innych działań na rzecz dzieci i młodzieży.	31.000 zł, w tym 3.000 zł na przeciwdziałanie narkomanii
4.	Wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz rozwiązywaniu problemów narkomanii.	32.000 zł, w tym 1.000 zł na przeciwdziałanie narkomanii
5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego i inne działania w tym zakresie.	1.000 zł
6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i inne działania w tym zakresie, w tym pomoc społeczna osobom uzależnionym, dotkniętym ubóstwem, wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym oraz utworzenie Punktu Reintegracji Społecznej	53.000 zł
7.	Działalność Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Koordynatora	30.000 zł
RAZEM		215.000 zł, w tym 8.000 zł na przeciwdziałanie narkomanii

* Planowany koszt realizacji poszczególnych zadań może ulec zmniejszeniu lub zwiększeniu pod warunkiem nieprzekroczenia ustalonej kwoty ogólnej kosztów. Zmiany te mogą wynikać z:

- braku oczekiwanych inicjatyw ze strony instytucji, placówek i osób fizycznych,
- konieczności podjęcia działań w sytuacjach nagłych, wynikających z aktualnych potrzeb społecznych,
- konieczności wsparcia określonych zadań w większym niż zaplanowanym zakresie.